

แผนการปฏิบัติการพยาบาลของอาจารย์พยาบาล (Faculty Practice)

รายบุคคล

ปีการศึกษา ๒๕๖๔

ชื่อ.....นางวาสนา.....ครูขเมือง.....ตำแหน่ง...พยาบาลวิชาชีพชำนาญการพิเศษ (ด้านการสอน).....

ภาควิชา.....การพยาบาลผู้ใหญ่และผู้สูงอายุ.....

สาขาความเชี่ยวชาญหรือความสนใจเฉพาะทาง.....การดูแลผู้สูงอายุที่มีภาวะสมองเสื่อม.....

หัวข้อ/ประเด็นการปฏิบัติ Faculty Practice.....การพัฒนาแนวปฏิบัติการพยาบาลผู้สูงอายุที่มีภาวะสมองเสื่อม
ในชุมชน.....

กลุ่มเป้าหมาย/หน่วยงาน โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลไผ่ล้อม ต.ไผ่ล้อม อ.ลับแล จ.อุตรดิตถ์

ระยะเวลา ๑ กรกฎาคม ๒๕๖๔ - ๓๐ มิถุนายน ๒๕๖๕ จำนวน ๘๐ ชั่วโมง

เป้าหมาย/ผลลัพธ์

ระยะสั้น

๑. เพื่อวิเคราะห์ปัญหาและสถานการณ์การปฏิบัติการพยาบาลผู้สูงอายุที่มีภาวะสมองเสื่อมในเขต
รับผิดชอบของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลไผ่ล้อม อ.ลับแล จ.อุตรดิตถ์
๒. เพื่อพัฒนาแนวปฏิบัติการพยาบาลผู้สูงอายุที่มีภาวะสมองเสื่อมของ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพ
ตำบลไผ่ล้อม อ.ลับแล จ.อุตรดิตถ์

ระยะยาว

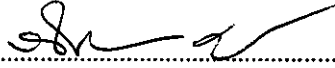
- เพื่อศึกษาและพัฒนาปรับปรุงระบบการดูแลผู้สูงอายุที่มีภาวะสมองเสื่อมของโรงพยาบาลส่งเสริม
สุขภาพตำบลไผ่ล้อม อ.ลับแล จ.อุตรดิตถ์

วันที่ (เวลา)	ขั้นตอน/รายละเอียดกิจกรรม	สถานที่	ผลผลิต
ครั้งที่ ๑ ๘ ก.ค. ๒๕๖๔ (๘ ชม.)	<p>๑. วางแผนการศึกษาปัญหาและสถานการณ์การปฏิบัติการพยาบาลผู้สูงอายุที่มีภาวะสมองเสื่อมของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลไผ่ล้อม อ.ลับแล จ.อุตรดิตถ์ ร่วมกับพยาบาลวิชาชีพชำนาญการ (พว.ชนาพร ชุมภูกา) และนักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ (คุณธนัชพร สังข์จันทร์) ที่รับผิดชอบงานส่งเสริมสุขภาพผู้สูงอายุ</p> <p>๒. สอบถามข้อมูลปัญหาและสถานการณ์การปฏิบัติการพยาบาลผู้สูงอายุที่มีภาวะสมองเสื่อม โดยสัมภาษณ์พยาบาลวิชาชีพและนักวิชาการสาธารณสุข จำนวน ๑ - ๓ คน</p> <p>๓. วิเคราะห์สถานการณ์และปัญหาการดูแลผู้สูงอายุที่มีภาวะสมองเสื่อมที่ได้จากการสัมภาษณ์พยาบาลวิชาชีพและนักวิชาการสาธารณสุข ร่วมกันวิเคราะห์กับผู้อำนวยการโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล</p>	รพ.สต. ไผ่ล้อม อ.ลับแล จ.อุตรดิตถ์	รายงานสรุปผล การสัมภาษณ์ และการวิเคราะห์ ข้อมูลปัญหาและ สถานการณ์ การปฏิบัติ การพยาบาล ผู้สูงอายุที่มีภาวะ สมองเสื่อม
ครั้งที่ ๒ ๑๖ ก.ค. ๒๕๖๔ (๘ ชม.)	<p>๑. วางแผนดำเนินการรวบรวมข้อมูลผู้สูงอายุที่มีภาวะสมองเสื่อมโดยวางแผนการศึกษาจากเวชระเบียนของผู้สูงอายุที่มีภาวะสมองเสื่อม</p> <p>๒. ทบทวนเวชระเบียนผู้สูงอายุที่มีภาวะสมองเสื่อมที่ได้รับการบริการสุขภาพจากโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลไผ่ล้อม ระหว่างวันที่ ๑ มกราคม ๒๕๖๓ ถึงวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๖๓ จากผู้สูงอายุที่ได้รับการคัดกรองด้วยวิธี AMT (Abbreviated Mental Test) ≤ ๗ ข้อ โดยการศึกษาย้อนหลัง ค้นหาปัญหา/อุปสรรค จากกระบวนการให้การพยาบาล โดยใช้แบบบันทึกการทบทวนเวชระเบียน ผู้สูงอายุที่มีภาวะสมองเสื่อม ตามแบบฟอร์ม INHOMESSS ตามหลักการเวชศาสตร์ครอบครัว และแบบบันทึกข้อมูลการให้บริการ ปัญหา อุปสรรคจากการดูแลผู้สูงอายุที่มีภาวะสมองเสื่อม</p>	รพ.สต. ไผ่ล้อม อ.ลับแล จ.อุตรดิตถ์	๑.สรุปแผนการ ดำเนินการศึกษา ปัญหา/อุปสรรค จากกระบวนการ ดูแลรักษา ๒. สรุปผลการ รวบรวมข้อมูล ย้อนหลังค้นหา ปัญหา/อุปสรรค จากกระบวนการ ให้บริการสุขภาพ จำนวน ๒ ราย

วันที่ (เวลา)	ขั้นตอน/รายละเอียดกิจกรรม	สถานที่	ผลผลิต
ครั้งที่ ๓ ๕ ส.ค. ๒๕๖๔ (๘ ชม.)	- วางแผนการประเมินแบบองค์รวมในด้านต่างๆ เป้าหมายและแผนการดูแลผู้สูงอายุที่มีภาวะสมองเสื่อม ดังนี้ A (Activities of daily living: ADLs) ความสามารถในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน B (Behavioral and psychological problem (BPSD) ปัญหาด้านพฤติกรรมและอารมณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป) C (Cognition) การรู้คิด D (Drug) ยา E (Environment) สิ่งแวดล้อม E (Family & caregiver) ครอบครัวและผู้ดูแล G (Goal) การรับรู้เป้าหมายหรือแผนการในการดูแลผู้สูงอายุของครอบครัวและผู้ดูแล H (Health) ภาวะสุขภาพทั่วไปของผู้สูงอายุ L (Legal) กฎหมาย M (Money) การเงิน ปัญหาหนี้สิน และ N (Network) ระบบการดูแลและระบบสนับสนุนผู้ดูแล	รพ.สต. ไผ่ล้อม อ.ลับแล จ.อุตรดิตถ์	สรุปผลการประเมินสภาพแบบองค์รวมในผู้สูงอายุที่มีภาวะสมองเสื่อม ย้อนหลัง ค้นหาปัญหา/อุปสรรคจากกระบวนการให้บริการสุขภาพ จำนวน ๒ ราย
ครั้งที่ ๔ ๒๐ ส.ค. ๒๕๖๔ (๘ ชม.)	- ให้การพยาบาลผู้สูงอายุกรณีศึกษาตัวอย่าง ในด้านต่างๆ ดังนี้ ๑. ปัญหาด้านความสามารถในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน (Activities of daily living: ADLs) ๒. ปัญหาด้านพฤติกรรมและอารมณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป (Behavioral and psychological problem (BPSD)	รพ.สต. ไผ่ล้อม อ.ลับแล จ.อุตรดิตถ์	สรุปผลการให้การพยาบาลผู้สูงอายุกรณีศึกษา ตัวอย่าง ๒ ด้าน จำนวน ๒ ราย
ครั้งที่ ๕ ๒ ก.ย. ๒๕๖๔ (๘ ชม.)	- ให้การพยาบาลผู้สูงอายุกรณีศึกษาตัวอย่าง ในด้านต่างๆ ดังนี้ ๓. ปัญหาด้านการรู้คิดบกพร่อง (Cognition)	รพ.สต. ไผ่ล้อม อ.ลับแล จ.อุตรดิตถ์	สรุปผลการให้การพยาบาลผู้สูงอายุกรณีศึกษา ตัวอย่าง ๑ ด้าน จำนวน ๒ ราย

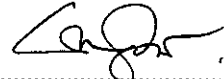
วันที่ (เวลา)	ขั้นตอน/รายละเอียดกิจกรรม	สถานที่	ผลผลิต
ครั้งที่ ๖ ๑๕ ต.ค. ๒๕๖๔ (๘ ชม.)	- ให้การพยาบาลผู้สูงอายุกรณีศึกษาตัวอย่าง ในด้านต่างๆ ดังนี้ ๔. ปัญหาเกี่ยวกับยา (Drug) ๕. ปัญหาด้านสิ่งแวดล้อม Environment)	รพ.สต. ไผ่ล้อม อ.ลับแล จ.อุตรดิตถ์	สรุปผลการให้การ พยาบาลผู้สูงอายุ กรณีศึกษา ตัวอย่าง ๒ ด้าน จำนวน ๒ ราย
ครั้งที่ ๗ ๙ พ.ย. ๒๕๖๔ (๘ ชม.)	- ให้การพยาบาลผู้สูงอายุกรณีศึกษาตัวอย่าง ในด้านต่างๆ ดังนี้ ๖. ปัญหาด้านครอบครัวและผู้ดูแล (Family & caregiver) ๗. ปัญหากฎหมาย (Legal)	รพ.สต. ไผ่ล้อม อ.ลับแล จ.อุตรดิตถ์	สรุปผลการให้การ พยาบาลผู้สูงอายุ กรณีศึกษา ตัวอย่าง ๒ ด้าน จำนวน ๒ ราย
ครั้งที่ ๘ ๑๑ พ.ย. ๒๕๖๔ (๘ ชม.)	- วางแผนการติดตามดูแลผู้สูงอายุที่มีภาวะสมองเสื่อม อย่างต่อเนื่อง โดยร่วมมือกับทีมการดูแลของชุมชนร่วมกับ ทีมหมอครอบครัว จิตอาสาและผู้ดูแลผู้สูงอายุ	รพ.สต. ไผ่ล้อม อ.ลับแล จ.อุตรดิตถ์	สรุปผลการ ติดตามดูแล ผู้สูงอายุที่มีภาวะ สมองเสื่อม จำนวน ๒ ราย
ครั้งที่ ๙ ๖ ม.ค. ๒๕๖๕ (๘ ชม.)	- วิเคราะห์กรณีศึกษา ปัญหา/อุปสรรค จากกระบวนการ ให้บริการสุขภาพในผู้สูงอายุที่มีภาวะสมองเสื่อมย้อนหลัง จำนวน ๒ ราย ร่วมกับพยาบาลวิชาชีพและนักวิชาการ สาธารณสุขที่รับผิดชอบงานส่งเสริมสุขภาพผู้สูงอายุในพื้นที่	รพ.สต. ไผ่ล้อม อ.ลับแล จ.อุตรดิตถ์	รายงานสรุปผล การวิเคราะห์ กรณีศึกษา ผู้สูงอายุที่มีภาวะ สมองเสื่อม : แผนการพยาบาล อย่างครอบคลุม จำนวน ๒ ราย

วันที่ (เวลา)	ขั้นตอน/รายละเอียดกิจกรรม	สถานที่	ผลผลิต
ครั้งที่ ๑๐ ๑๑ มี.ค. ๒๕๖๕ (๘ ชม.)	- พัฒนาปรับปรุงระบบการดูแลผู้สูงอายุที่มีภาวะสมองเสื่อม โดยการสะท้อนผลการดำเนินงานในทีมทำให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในผู้รับผิดชอบรายคร้วเรือนระหว่างกัน เพื่อเรียนรู้รูปแบบที่หลากหลาย เพื่อพัฒนาองค์ความรู้โดยใช้พื้นที่เป็นฐานเกิดรูปแบบที่พื้นที่เห็นว่าเหมาะสมสำหรับบริบทของชุมชนต่อไป	รพ.สต. ไผ่ล้อม อ.ลับแล จ.อุตรดิตถ์	ระบบหรือรูปแบบการดูแลผู้สูงอายุที่มีภาวะสมองเสื่อมโดยความร่วมมือของชุมชน

ลงชื่อ..........ผู้ปฏิบัติ

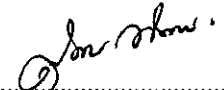
(นางวาสนา ครุขเมือง)

อาจารย์ประจำภาควิชาการพยาบาลผู้ใหญ่และผู้สูงอายุ

ลงชื่อ..........ผู้รับรอง

(นางสาวเสาวลักษณ์ เนตรชัง)

หัวหน้าภาควิชาการพยาบาลผู้ใหญ่และผู้สูงอายุ

ลงชื่อ..........ผู้กำกับติดตามแผน

(นางสาวดุจเดือน เขียวเหลือง)

รองผู้อำนวยการกลุ่มงานวิชาการ

ลงชื่อ..........ผู้กำกับติดตามแผน

(นางสุชาดา อินทรกำแหง ณ ราชสีมา)

ผู้อำนวยการ

รายงานผลการปฏิบัติการพยาบาลของอาจารย์ (Faculty Practice)

วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี อุตรดิตถ์

ปีการศึกษา 2564 (มิถุนายน 2564 – 31 พฤษภาคม 2565)

1. ชื่อ-สกุล นางวาสนา ครุฑเมือง
2. ความเชี่ยวชาญเฉพาะในการปฏิบัติการพยาบาล การพยาบาลผู้สูงอายุ ประเด็น “การดูแลผู้สูงอายุที่มีภาวะสมองเสื่อม”
3. กลุ่มประชากรเป้าหมาย
  - กรณีศึกษาที่ 1 ผู้สูงอายุหญิง อายุ 85 ปี มีภาวะสมองเสื่อมระดับเล็กน้อย
  - กรณีศึกษาที่ 2 ผู้สูงอายุหญิง อายุ 80 ปี มีภาวะสมองเสื่อมระดับเล็กน้อย
4. สถานที่ปฏิบัติการพยาบาล ชุมชนในเขตรับผิดชอบของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลไผ่ล้อม อ.ลับแล จ.อุตรดิตถ์
  - กรณีศึกษาที่ 1 บ้านเลขที่ 86/1 หมู่ที่ 6 ต.ไผ่ล้อม อ.ลับแล จ.อุตรดิตถ์
  - กรณีศึกษาที่ 2 บ้านเลขที่ 298 หมู่ที่ 1 ต.ไผ่ล้อม อ.ลับแล จ.อุตรดิตถ์
5. ระยะเวลาการปฏิบัติงาน
  - 8 กรกฎาคม 2564 - 11 มีนาคม 2565 ระยะเวลา 10 วัน ครั้งที่ 1-10 รวมระยะเวลาปฏิบัติงาน 80 ชั่วโมง
6. ผลการดำเนินงาน
  - 6.1 ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นแก่ผู้รับบริการ
    - กรณีศึกษาที่ 1
      - ด้านการรู้คิด (Cognition) ยังมีการรู้คิดที่ผิดปกติ โดยมีผลการคัดกรองการรู้คิดโดยใช้ Abbreviated Mental Test AMT = 4 คะแนน (การรู้คิดผิดปกติ) และประเมินการรู้คิดโดยใช้ TMMSE = 13 คะแนน (สงสัยมีภาวะสมองเสื่อม Cognitive impairment) มีระดับความรู้สึกตัวปกติ สีหน้าสดชื่นแจ่มใส มีสมาธิและความสนใจต่อสิ่งแวดล้อมมากขึ้น
      - ด้านพฤติกรรมและอารมณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป (Behavioral and psychological problems (BPSD)) ไม่พบปัญหาพฤติกรรมและอารมณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปของผู้สูงอายุ
    - กรณีศึกษาที่ 2
      - ด้านการรู้คิด (Cognition) มีการรู้คิดที่ผิดปกติ โดยมีผลการคัดกรองการรู้คิดโดยใช้ Abbreviated Mental Test AMT = 6 คะแนน (การรู้คิดผิดปกติ) และประเมินการรู้คิดโดยใช้ TMMSE = 9 คะแนน (พร่องการรู้คิด) มีปัญหาด้านความจำระยะสั้น ไม่สามารถบอกวันที่ เดือน ปี ได้ แต่รับรู้เวลา บุคคลและสถานที่ปกติ มีระดับความรู้สึกตัวปกติ พุดคุยรู้เรื่อง ตอบคำถามได้ตรง
      - ด้านพฤติกรรมและอารมณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป (Behavioral and psychological problems (BPSD)) ไม่พบปัญหาพฤติกรรมและอารมณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปของผู้สูงอายุ

6.2 ผลลัพธ์ที่เกิดต่อสถานบริการสุขภาพ

- โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลไผ่ล้อม โดยบุคลากรพยาบาลที่มีหน้าที่รับผิดชอบดูแลด้านสุขภาพผู้สูงอายุเกิดความตระหนักและเห็นความสำคัญของการดูแลผู้สูงอายุที่มีความผิดปกติในการรับรู้รายการณี
- พยาบาลที่มีหน้าที่รับผิดชอบดูแลด้านสุขภาพของผู้สูงอายุมีการเชื่อมโยงและสอนงานให้กับจิตอาสา อสม. ที่ดูแลผู้สูงอายุกรณีศึกษา ให้มีการกระตุ้นความจำและการรับรู้แก่ผู้สูงอายุ โดยการใช้นวัตกรรมทางสุขภาพ “ผ้ากระตุ้นความจำ” และ “กระดานช่วยจำ” อย่างต่อเนื่องทุกสัปดาห์ หรือ ทุกเดือน หรือทุกครั้งที่มีการเข้าเยี่ยมบ้าน

6.3 ผลลัพธ์ที่เกิดต่ออาจารย์ผู้ปฏิบัติการพยาบาล

ได้พัฒนาความเชี่ยวชาญของตนเองในการดูแลผู้สูงอายุที่มีภาวะสมองเสื่อมทั้งด้านความรู้ ด้านทัศนคติ และด้านการปฏิบัติการดูแลรายการณี ดังนี้

ด้านความรู้ ได้ทบทวนความรู้เกี่ยวกับภาวะสมองเสื่อม ได้แก่ ความหมาย สาเหตุ ปัจจัยเสี่ยงที่มีผลต่อภาวะสมองเสื่อม บทบาทของพยาบาลในการป้องกันและดูแลผู้สูงอายุที่มีภาวะสมองเสื่อม

ด้านทัศนคติ ได้รับรู้และเข้าใจในการเปลี่ยนแปลงการรับรู้ของผู้สูงอายุกรณีศึกษาตลอดจนผู้ดูแล ผ่านแนวคิดการดูแลโดยยึดผู้สูงอายุเป็นศูนย์กลาง เกิดมุมมองด้านบวกสำหรับการดูแลผู้สูงอายุที่มีภาวะสมองเสื่อม

ด้านการปฏิบัติการดูแล ได้ฝึกคิดสร้างสรรค์ออกแบบให้การดูแลผ่านการใช้นวัตกรรมทางสุขภาพที่เหมาะสมเฉพาะผู้สูงอายุรายการณีศึกษาที่ 1 คือ “ผ้ากระตุ้นความจำ” และผู้สูงอายุรายการณีศึกษาที่ 2 คือ “กระดานช่วยจำ”

การป้องกันและดูแลสุขภาพอย่างสม่ำเสมอเป็นสิ่งจำเป็นและสำคัญที่สุดสำหรับผู้สูงอายุในการที่จะมีชีวิตอยู่ในระยะยาวโดยไม่เกิดภาวะสมองเสื่อมหรือมีการถดถอยของระบบประสาทการรับรู้มากขึ้น เพื่อให้ผู้สูงอายุคงความสามารถในการดูแลตนเอง ปฏิบัติกิจวัตรประจำวันได้ด้วยตนเอง มีอิสระในการใช้ชีวิตตนเองโดยปราศจากการพึ่งพาผู้อื่น มีคุณภาพชีวิตที่ดีและมีความสุข แม้ว่าจะมีความเสื่อมของร่างกายผู้สูงอายุเป็นไปตามวัยก็ตาม จึงเป็นบทบาทที่ท้าทายอย่างยิ่งสำหรับพยาบาลในการป้องกันและชะลอภาวะสมองเสื่อมในผู้สูงอายุ ซึ่งแนวทางในการป้องกันจำเป็นต้องใช้มุมมองในหลายมิติ เนื่องจากบุคคลเป็นองค์รวม ทำให้ได้แนวทางการดูแลตนเองแบบผสมผสานในการใช้ชีวิตที่เหมาะสมทั้งในเรื่องอาหาร ออกกำลังกาย การทำกิจกรรมในสังคม การตรวจสุขภาพร่างกายทุก 6-12 เดือน พยาบาลมีบทบาทที่สำคัญในการคัดกรองเพื่อประเมินภาวะสมองเสื่อมตั้งแต่แรก ทำให้ได้รับการฟื้นฟูสมองและชะลอความเสื่อมได้ตั้งแต่นั้นๆ การให้คำแนะนำ ข้อมูลเหตุผลถึงวิธีการดูแลตนเองที่ถูกต้องในการป้องกันภาวะสมองเสื่อมแก่ผู้สูงอายุและครอบครัวจะช่วยให้มีคุณภาพชีวิตที่ดี ลดภาระแก่ครอบครัวในการดูแลผู้สูงอายุที่มีภาวะสมองเสื่อม

ลงชื่อ.....

(นางวาสนา ครุฑเมือง)

อาจารย์ผู้ปฏิบัติการพยาบาล